

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ 1/11/2015

ΘΕΜΑ 1^ο

A) Θεωρία - απόδειξη σχολικού βιβλίου

B) 1-Σ, 2-Σ, 3-Σ, 4-Λ, 5-Λ, 6-Λ, 7-Σ, 8-Σ, 9-Σ, 10-Σ

Γ) 1. μία, 2. τεμνόμενες- τομή, 3. παράλληλες, 4. αντικείμενες, 5. μεσοκάθετος, 6. ισαπέχει, 7. συμπληρωματικές, 8. έχουν άθροισμα μια ευθεία γωνία, 9. απόστημα- διχοτομεί- αντίστοιχο τόξο της, 10. τις προσκείμενες σε αυτή γωνίες

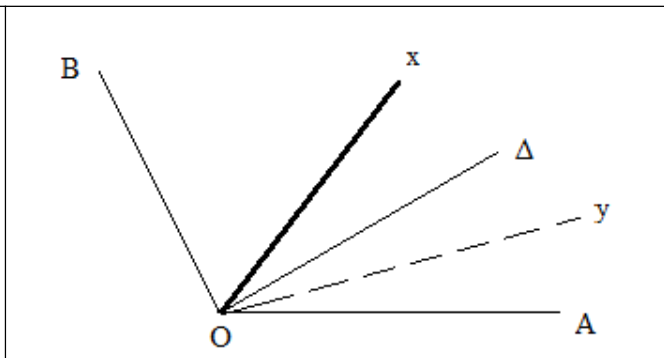
ΘΕΜΑ 2^ο

A) Έχουμε το διπλανό σχήμα:

Η Ox είναι διχοτόμος της γωνίας $\hat{A}O\hat{B}$,
 άρα ισχύει ότι: $\hat{A}O\hat{x} = \hat{x}O\hat{B} = \frac{\hat{A}O\hat{B}}{2}$ (1)

Η Oy είναι διχοτόμος της γωνίας $\hat{A}O\hat{\Delta}$,
 άρα ισχύει ότι:

$$\hat{A}O\hat{y} = \hat{y}O\hat{\Delta} = \frac{\hat{A}O\hat{\Delta}}{2} \quad (2)$$

α) Έχουμε:

$$\begin{aligned} \hat{B}O\hat{y} &= \hat{B}O\hat{\Delta} + \hat{\Delta}O\hat{y} = \hat{B}O\hat{\Delta} + \frac{\hat{A}O\hat{\Delta}}{2} = \frac{2\hat{B}O\hat{\Delta} + \hat{A}O\hat{\Delta}}{2} = \frac{\hat{B}O\hat{\Delta} + (\hat{B}O\hat{\Delta} + \hat{A}O\hat{\Delta})}{2} = \\ &= \frac{\hat{B}O\hat{\Delta} + \hat{B}O\hat{A}}{2} \end{aligned}$$

B' τρόπος: Εκφράζουμε τις γωνίες του β' μέλους συναρτήσει της γωνίας του α' μέλους.

$$\text{Έχουμε: } \hat{x}O\hat{y} = \hat{A}O\hat{x} - \hat{A}O\hat{y} = \frac{\hat{A}O\hat{B}}{2} - \frac{\hat{A}O\hat{\Delta}}{2} = \frac{\hat{B}O\hat{\Delta}}{2}$$

B) i) $\hat{A}O\hat{\Gamma}$ **ii)** $\hat{B}O\hat{\Delta}$ **iii)** $\hat{\Gamma}O\hat{\Delta}$ **iv)** $\hat{\Gamma}O\hat{\Lambda}$

Γ) Συγκρίνουμε τα τρίγωνα $\hat{A}\hat{\Delta}\hat{\Theta}$ και $\hat{\Delta}\hat{H}\hat{Z}$: I) $\delta_\alpha = \delta_\beta$ II) $\hat{A}\hat{\Gamma} = \hat{\Delta}\hat{Z}$ III) $\hat{A}_2 = \hat{\Delta}_2$ (ως μισά ίσων γωνιών), άρα από Π-Γ-Π τα τρίγωνα είναι ίσα, άρα και $\hat{\Gamma} = \hat{Z}$.
 Τώρα, συγκρίνουμε τα ζητούμενα τρίγωνα που είναι ίσα, δηλαδή $\hat{A}\hat{B}\hat{\Gamma} = \hat{\Delta}\hat{E}\hat{Z}$, από

κριτήριο Γ-Π-Γ ($\hat{A} = \hat{\Delta}$, $A\Gamma = \Delta Z$, $\hat{\Gamma} = \hat{Z}$).

ΘΕΜΑ 3°

A) Αφού Μ μέσο του ΑΒ, θα είναι $AM = MB$ (1). Επομένως θα έχουμε:

$$i) \text{ Είναι: } \Sigma A + \Sigma B = \cancel{AM} + M\Sigma + \Sigma M - \cancel{MB} \stackrel{(1)}{=} 2\Sigma M \Leftrightarrow \Sigma M = \frac{\Sigma A + \Sigma B}{2}$$

ii) Είναι:

$$PA - PB = (PM + MA) - (MB - PM) = \cancel{PM} + \cancel{MA} - \cancel{MB} + PM \stackrel{(1)}{=} 2PM \Leftrightarrow PM = \frac{PA - PB}{2}$$

B) Η γωνία $\hat{A}\hat{O}\hat{\Gamma}$ είναι επίκεντρη που βαίνει στο τόξο $\widehat{AO\Gamma} = \widehat{AB} + \widehat{B\Gamma} = 40^\circ + 60^\circ = 100^\circ$ και επειδή το μέτρο μιας επίκεντρης γωνίας ισούται με το μέτρο του αντίστοιχου τόξου της, θα είναι $\hat{A}\hat{O}\hat{\Gamma} = 100^\circ$. Ομοίως, η επίκεντρη γωνία $\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{\Delta}$ βαίνει στο τόξο $\widehat{\Gamma\Delta} = \widehat{B\Delta} - \widehat{B\Gamma} = 180^\circ - 60^\circ = 120^\circ$ (εφόσον η ΒΔ είναι διάμετρος και επομένως θα είναι $\widehat{B\Delta} = 180^\circ$), άρα και $\hat{\Gamma}\hat{O}\hat{\Delta} = 120^\circ$.

Το τόξο $\widehat{A\Delta\Gamma} = \widehat{A\Delta} + \widehat{\Delta\Gamma} = 140^\circ + 120^\circ = 260^\circ$, αφού $\widehat{A\Delta} = \widehat{B\Delta} - \widehat{AB} = 180^\circ - 40^\circ = 140^\circ$

Γ) Αρκεί ν.δ.ο. $M\Delta = ME$.

Συγκρίνουμε τα τρίγωνα ΔBM και ΓEM .

i) $B\Delta = \Gamma E$

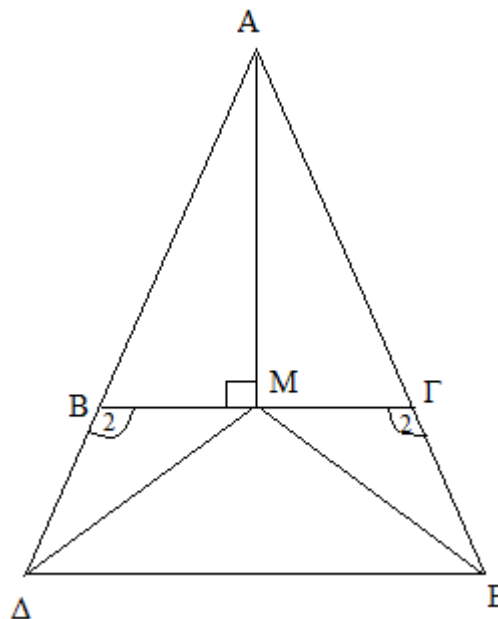
ii) $\hat{B}_2 = \hat{\Gamma}_2$ (ως παραπληρωματικές των

ίσων γωνιών $\hat{B}_1 = \hat{\Gamma}_1$ του ισοσκελούς

τριγώνου $AB\Gamma$)

iii) $BM = M\Gamma$ ($AM = \nu_\alpha = \mu_\alpha = \delta_\alpha$)

Άρα, τα τρίγωνα από κριτήριο Π-Γ-Π είναι ίσα, οπότε και τα υπόλοιπα στοιχεία τους αντίστοιχα θα είναι ίσα, επομένως και $M\Delta = ME$, επομένως το τρίγωνο $M\Delta E$ είναι ισοσκελές.

ΘΕΜΑ 4°

A) Αρκεί να δείξουμε ότι $\hat{B}\hat{A}\hat{O} = \hat{\Gamma}\hat{A}\hat{O}$.

Συγκρίνουμε τα τρίγωνα AOB και $AO\Gamma$: i) $AB = A\Gamma$, ως ακτίνες του κύκλου (A, AB)

ii) $OB = O\Gamma$, ως ακτίνες του κύκλου (O, OB) και iii) OA κοινή, άρα από το 3° κριτήριο ισότητας Π-Π-Π, τα τρίγωνα είναι ίσα, επομένως και τα υπόλοιπα στοιχεία τους

αντίστοιχα θα είναι ίσα: i) $\hat{B}\hat{A}\hat{O} = \hat{\Gamma}\hat{A}\hat{O}$, ii) $\hat{A}\hat{O}\hat{B} = \hat{A}\hat{O}\hat{\Gamma}$, iii) $\hat{B} = \hat{\Gamma}$

B) 1) Αρκεί ν.δ.ο. $AE = AZ$.

Εφόσον το τρίγωνο $AB\Gamma$ είναι ισοσκελές, θα ισχύει ότι: $AB=A\Gamma$ και $\hat{B}=\hat{\Gamma}$.

Συγκρίνουμε τα τρίγωνα AEB και $AZ\Gamma$:

i) $AB=A\Gamma$

ii) $\hat{B}_{\varepsilon\xi} = \hat{\Gamma}_{\varepsilon\xi}$ (ως παραπληρωματικές ίσων γωνιών)

iii) $BE=\Gamma Z$ (από υπόθεση)

Από κριτήριο Π-Γ-Π, τα δύο τρίγωνα είναι ίσα. Άρα και τα υπόλοιπα στοιχεία τους αντίστοιχα θα είναι ίσα, συνεπώς και $AE=AZ$, δηλαδή το τρίγωνο AEZ είναι ισοσκελές.

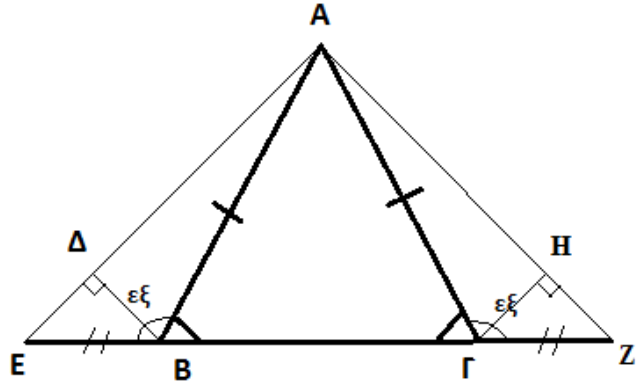
2) Αρκεί ν.δ.ο. $B\Delta=\Gamma H$.

Συγκρίνουμε τα ορθογώνια τρίγωνα ΔEB και ΓHZ .

i) $BE=\Gamma Z$

ii) $\hat{E}=\hat{Z}$ (από προηγούμενη σύγκριση)

Άρα, τα τρίγωνα είναι ίσα, δηλαδή, $\Delta EB=\Gamma HZ$ και τα υπόλοιπα στοιχεία τους αντίστοιχα θα είναι ίσα, επομένως και $B\Delta=\Gamma H$.

Γ) α) Φέρνουμε τα αποστήματα $Ο\Lambda$ και $ΟΜ$ στις χορδές AB και $\Gamma\Delta$ αντίστοιχα, οπότε:

$Ο\Lambda\hat{K} = ΟΜ\hat{K} = 90^\circ$, $\Lambda A=\Lambda B$, $Μ\Gamma=Μ\Delta$. Από τις σχέσεις: i) $Ο\Lambda\hat{K} = ΟΜ\hat{K} = 90^\circ$ ii)

$ΟΚ$ κοινή και iii) $\Lambda\hat{K}Ο = Ο\hat{K}\Gamma$ (υπόθεση), τα ορθογώνια τρίγωνα είναι ίσα, άρα:

$Κ\Lambda=ΚΜ$ (1), $Ο\Lambda=ΟΜ$ (2). (2) $\Leftrightarrow AB = \Gamma\Delta$ (3), εφόσον τα αντίστοιχα αποστήματά τους είναι ίσα.

β) Είναι: $ΚΑ = Κ\Lambda + \Lambda A \stackrel{(1)}{=} ΚΜ + \frac{AB}{2} \stackrel{(3)}{=} ΚΜ + \frac{\Gamma\Delta}{2} = ΚΜ + Μ\Gamma = Κ\Gamma$ και

$$ΚΒ = ΚΑ - ΑΒ \stackrel{(3)}{=} Κ\Gamma - \Gamma\Delta = Κ\Delta$$

